

אמרי שמואל

פניני תורה ומוסר מדרש והלכה
על פרשת השבוע

פרשת תזריע מצודע

מהשיעור השבועי

מפי בנן של קדושים האדמו"ר

הרב שמואל שמעון טולידאנו שליט"א

יוצא לאור על ידי בית המדרש
מוסדות התורה והחסד "בית מאיר"

ע"ש כ"ק מרן האדמו"ר הצדיק הגה"ק
רבינו מאיר אבוחצירא זיע"א

אשדוד תשפ"א

©

כל הזכויות שמורות
למכון להוצאת ספרים
שעל ידי מוסדות התורה והחסד
"בית מאיר"

ע"ש כ"ק מרן האדמו"ר הצדיק
הגה"ק רבינו מאיר אבוחצירא זיע"א

רחוב העצמאות 39 רובע סיטי אשדוד

אימל: sisat2@gmail.com

לפרטים: 058-4150707

חוברת זו מוקדשת

לברכתם לבריאותם ולהצלחתם של

תמר בת חנה, ברכה בת תמר

וכן לברכתם לבריאותם ולהצלחתם של

מיכה בן הרוש, טליה בן הרוש, אור בן הרוש,

רועי בן הרוש, רעות בן הרוש,

יאיר בן הרוש, עמית בן הרוש

שהקב"ה ימלא כל משאלות ליכם לטובה ולברכה!

ויזכו לבריאות איתנה ופרנסה טובה!

שפע ברכה מזל והצלחה

בכל מעשה ידיהם, אמן.

מוקדש לעילוי נשמת שמעון בן מרים ז"ל

חנה בת סעדה ז"ל, אברהם בן חנה ז"ל

יוסף בן רחל ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

פרשת תזריע מצודע

מצוות ברית המילה

בתחילת הפרשה התורה מצווה על אחת המצוות החשובות ביותר ביהדות, וזו מצוות ברית המילה שנאמר (ויקרא יב, ג) "וביום השמיני ימול בשר עורלתו".

מובא במדרש - אמר הקב"ה אין העולם מתקיים אלא בזכות מצוות ברית המילה שנאמר (ירמיהו לג, כה) "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת" אם לא תשמרו את מצוות ברית המילה חוקות שמים וארץ לא שמת.

אנו רואים בתורה שהראשון בעולם שנצטווה על מצוות ברית המילה היה אברהם אבינו, כמו שנאמר (יז, י-יא) "זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך, המול לכם כל זכר: ונמלתם את בשר ערלתכם, והיה לאות ברית ביני וביניכם", והקב"ה אמר לאברהם אבינו שהחותמת בבשרו של האדם היהודי תהיה ברית המילה, והיא סימן ההיכר שהוא בן של בורא העולם.

קיימת בעם ישראל לנצח נצחים

ואנו רואים בתורה שאברהם אבינו היה בגיל תשעים ותשע בשעה שהקב"ה ציווה אותו על מצוות ברית המילה, ואע"פ שהיה זקן בכל זאת קיים את

המצווה במסירות נפש גדולה, ואמרו חז"ל (שבת דף קל ע"א) כל מצוה שאברהם אבינו קיים אותה בשמחה ומסר את נפשו עליה, תהיה קיימת בעם ישראל לנצח נצחים, כי אברהם אבינו הוא השורש של כל עם ישראל, וכל מעשה של אברהם אבינו משפיע לדורות עולם על כל צאצאיו, לכן אפילו היהודי הרחוק ביותר מהיהדות הוא לא יוותר על מצוות ברית מילה, ואברהם אבינו הטביע את המצווה הזו בנפש של כל יהודי, שהיא החותמת של הקב"ה בבשרנו.

וכן אמרו חז"ל (בראשית רבה פרשה מח ס"ק ח) שאברהם אבינו יושב על פתחו של גיהנום, וכל יהודי שעשה ברית מילה הוא מוציא אותו מהגיהנום.

מסירות נפש

משפיעה לכל הדורות

ומסופר על רבי חיים ברלין כשהיה רב העיר מוסקבה, שהיה יהודי אחד בעירו שהייתה לו חנות ליד הכנסייה של הגויים, ובה הוא היה מוכר את כל הפסלים והסמלים של הנצרות, כשנולד לו בן הוא בא לרב וביקש ממנו שיבוא לעשות לבנו ברית מילה, שאל אותו הרב - הרי אין לך שום קשר ליהדות, ואינך שומר שבת ולא מניח

ויכחישו, אמרו - טבית אמר ובטלוה... הכירו בו שהוא יהודי החזירום". אבל בכל מקום היהודים מסרו את נפשם על המצווה הזו שהמצווה הזו היא החותמת של הקב"ה בבשרו של כל יהודי.

אנטונינוס מציל את רבי

המדרש מספר שהגויים גזרו על היהודים שלא יעשו ברית מילה, ונולד לרבן שמעון בן גמליאל נולד בן ועשה לו ברית מילה וקרא שמו יהודה, והוא רבי הקדוש רבי יהודה הנשיא שחיבר את המשניות, והמושל של העיר שמעו שהרב של היהודים עשה ברית מילה לבן שלו, מיד שלח אותו לקיסר והגיע רבי שמעון ואשתו לבית של הקיסר עם התינוק, בינתיים אמו של רבי הקדוש פגשה את אשתו של הקיסר, והקיסרית שאלה אותה - למה באתם? א"ל - הקיסר ציווה שלא נעשה ברית מילה והתורה מצווה אותנו לעשות, ועשינו ברית מילה לבן שלנו, אמרה אשתו של הקיסר - גם אני ילדתי בן לפני שמונה ימים, תביאי לי את בנך ותיקחי את בני, וכשהקיסר ישאל אם עשית ברית מילה לבן שלך, תגידי לו תבדוק, וכך עשתה וראה הקיסר שהילד אינו מהול, מיד שלח שיתלו את המושל על העץ.

ואותו תינוק של הקיסר קראו לו אנטונינוס, וכשהיה בידיה של אשתו של רבן שמעון בן גמליאל היא הניקה

תפילין ולא צם ביום הכיפורים, ובנוסף לכל זאת אתה גם מוכר סמלים של ע"ז, א"כ מדוע אתה רוצה לעשות ברית מילה לבנך? אמר לו אותו יהודי רחוק - כבוד הרב, גם אני לא יודע למה, אבל יש לי דחף פנימי ללא הסבר לעשות ברית מילה לבן שלי, א"ל הרב - הדחף הזה הוא מאברהם אבינו שמסר את נפשו על מצוות המילה, ומסירות הנפש של אברהם אבינו נמצאת בכל יהודי לנצח נצחים.

גזירות הגויים

ולאורך כל הדורות הגויים רצו שלא יהיה הבדל בן יהודי לגוי, ושעם ישראל יהיו שווים לכל הגויים, ולכן תמיד גזרו על עם ישראל שלא ימולו את בניהם, וכבר בזמן הרומאים לפני אלפיים שנה גזרו הרומאים שלא יעשו ברית מילה, וכמו שמספרת הגמרא במסכת מעילה (דף יז ע"ב) "פעם אחת גזרה המלכות גזרה שלא ישמרו את השבת ושלא ימולו את בניהם... הלך רבי ראובן בן איסטרובלי וסיפר קומי [תספורת של גויים] והלך וישב עמהם, אמר להם - מי שיש לו אויב יעני או יעשיר? אמרו לו - יעני, אמר להם - אם כן לא יעשו מלאכה בשבת כדי שיענו, אמרו - טבית אמר ליבטל [טוב אמרת, ובאמת צריך לבטל גזירה זו] ובטלוה, חזר ואמר להם - מי שיש לו אויב יכחיש או יבריא? אמרו לו - יכחיש, אמר להם - אם כן ימולו בניהם לשמונה ימים

נתן לה סכין ברצון, והיא לקחה את הסכין ומיד מלה את בנה התינוק, ואמרה - ריבוננו של עולם, אני עומדת למות עכשיו עם בני התינוק, אבל רצוני לפחות שהקורבן יעלה אליך שלם.

הסעודה החשובה ביותר

הסעודה שיש לה את המצווה והמעלה הגדולה ביותר זו סעודת ברית מילה, כתוב בתורה (בראשית כא, ח) "ויעש אברהם משתה גדול ביום היגמל את יצחק", והמילה היגמל מורכבת מהאותיות הא גימל, ה בגימטרייה 5 וג' בגימטרייה 3 ויחד יוצא 8 שביום השמיני עשה אברהם משתה גדול, ובפעולה שעשה אברהם אבינו הוא הטביע לדורי דורות שכל תינוק שמלים אותו ביום השמיני מעוררים את כל הכוונות ואת הברית שהקב"ה כרת עם אברהם אבינו. אָמַר רַבִּי יִצְחָק מְשַׁפֵּט אָדָם וּמְשַׁפֵּט בְּהֵמָה שְׁוִין, מְשַׁפֵּט אָדָם (ויקרא יב, ג): וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי מוֹל בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ. מְשַׁפֵּט בְּהֵמָה, (ויקרא כב, כז): וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יִרְצָה...".

מכניעה את השר של הטומאה

השר של הטומאה ניקרא סמא"ל כי הוא ר"ת סעודת מילה אין לעשות, כי הדבר שמדכא ביותר ומכניע את הטומאה ומסלק את השטן, זו סעודה של ברית המילה כי ברית המילה היא יסוד הברכה, ודווקא ביום השמיני כדי

אותו ואותו חלב טהור נכנס בגופו, וכשגדל אנטונינוס נעשה מלך רומא והלך והתגייר בצנעה, ועשה מנהרה מביתו לביתו של רבי הקדוש, והיה יושב כל היום ולומד אתו תורה, וכשהיה רבי הקדוש רוצה לעלות למיטה היה אנטונינוס משתחוה ואומר לו - רבי, תעלה על הגב שלי כדי שתוכל לעלות למיטה, א"ל - אבל אתה מלך גדול? א"ל - הלוואי שאני אהיה השטיח שלך לעולם הבא.

וכן מביא התו"ס את דברי המדרש (ע"ז דף י ע"ב ד"ה אמר ליה בשם בראשית רבתי עמ' פו) "אמרינן במדרש חלב מטמא חלב מטהר, כשנולד רבי גזרו שלא למול ואביו ואמו מלוהו, שלח קיסר והביאו לרבי ואמו לפניו והחליפתו אמו באנטונינוס והניקתו עד שהבאתו לפני קיסר, ומצאוהו ערל ופטרם לשלום, ואמר אותו הגמון אני ראיתי שמלו את זה אלא הקב"ה עושה להם נסים בכל עת ובטלו הגזרה".

וכן בזמן היוונים גזרו על היהודים שלא יעשו ברית מילה, וכן בהרבה מאוד מקומות הגויים גזרו על היהודים שלא יקיימו מצוות ברית מילה.

גבורת אימא יהודייה

מסופר מעשה נורא שאירע בשואה, על אימא יהודייה שלפני שהכניסו אותה עם בנה התינוק לתאי הגזים, היא ביקשה מהחייל הנאצי סכין, והחייל שחשב שרוצה להרוג את בנה

רבינו דע לך שהגיע זמן הגאולה אבל אין להם זכויות כלל כמ"ש ואת ערום ועריה שלא הייתה להם שום מצוה, ולכן הקב"ה נתן לבני ישראל שתי מצוות, מצוות קרבן פסח ומצוות ברית המילה, כמ"ש (יחזקאל טז, ו) "ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמייך ואומר לך בדמייך חיי", ואומר המדרש שהלך משה רבינו ואמר לבני ישראל שיעשו מצוות ברית מילה לא הסכימו בני ישראל, והוריד הקב"ה ריח מיוחד מגן עדן לקרבן פסח, ובני ישראל היו מבקשים לאכול ממנו, ואמר להם משה רבינו מי שערל ולא מל לא יכול לאכול מקרבן הפסח, כמו שכתוב בתורה (שמות יב, מח) "וכל ערל לא יאכל בו", מיד הלכו בני ישראל ומלו את עצמם.

שיעבור על התינוק שבת ובזכות השבת תהיה לתינוק ברכה בברית. כתוב בפרקי דר"א (פרק ט) שבכל ברית מילה נמצא אליהו הנביא, בגלל שדיבר לשון הרע על עם ישראל ואמר עזבו בניך את בריתך, א"ל הקב"ה חיך אתה תהיה בכל ברית מילה, א"ל רבש"ע אני קנאי ואם אני אראה יהודי שעושה עבירות במזיד אני אפגע בו, א"ל הקב"ה כל מי שיבוא לברית אני מוחל לו את כל עוונותיו.

ללכת להתברך אצלו

מסופר שבזמן רבנו הקדוש הבעל שם טוב, היה יהודי פשוט שהיה הבעל שם טוב שולח יהודים אצלו לקבל ממנו ברכה, וכל מה שהיה מברך היה מתקיים, וכששאלו את הבעל שם טוב מה כוחו של יהודי זה, אמר להם הבעש"ט שנוול ליהודי זה בן ולא היה לו כסף לעשות סעודת מצוה לכבוד הברית, והלך ומכר כל מה שהיה לו בבית ונשאר בחוסר כל ונעשה רעש גדול בשמים, ומאותו זמן כל מה שמברך מתקבל בשמים, שיהודי מוסר נפש על מצוה הדבר מרעיש את כל העולמות בשמים.

כזכותה יצאו ממצרים

המדרש (שמו"ר יט, ה) אומר שמתו שהגיע זמן הגאולה של בני ישראל מארץ מצרים, אמר הקב"ה למשה

שמירת הלשון וחומרת איסור לשון הרע

היה מגיע על הבשר שלו נגע צרעת, וכך אומרת הגמרא במסכת ערכין (דף טז ע"א): "על שבעה דברים הנגעים באים", ואחד מהם - "על לשון הרע", ולכן נקרא מצורע, כי מצורע הוא אותיות מוציא שם רע.

אוהב שלום ורודף שלום

ומכיוון שנגע הצרעת בא בעוון לשון הרע, ולכן אמרה תורה שילך דווקא אצל הכהן, מכיוון שעל ידי שדיבר לשון הרע הוא גרם לשנאת חינם, כי היו שני אנשים שהיו אוהבים זה את זה, והלך זה ודיבר לשון הרע והפריד ביניהם, ועשה ביניהם מחלוקת ושנאת חינם, לכן תקנתו לבוא אל אהרן הכהן, כי אהרון היה אוהב שלום ורודף שלום.

הוא הבדיל בן אדם לחברו

ואומרת הגמרא במסכת ערכין (דף טז ע"ב) שלכן אמרה התורה שהמצורע "בדד ישב מחוץ למחנה" (ויקרא יג, מו), מכיוון שהוא הבדיל (זה שדיבר לשון הרע) בין איש לרעהו, לפיכך אמרה תורה "בדד ישב מחוץ למחנה".

זהירות בכניסה וביציאה

בפרשה שמיני קראנו בתורה על איסור המאכלות האסורות והטמאות, ובפרשה שלנו התורה מצווה אותנו להיזהר מלשון הרע, ולכאורה למה

בפרשת מצורע התורה מדברת באריכות גדולה על כל הדינים שקשורים לנגע הצרעת. אומרת לנו התורה "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת, והיה בעור בשרו לנגע צרעת" (יג, ב).

והובא אל הכהן

והתורה אומרת שבזמן שבית המקדש היה קיים אדם שבא עליו נגע צרעת, לא היה הולך לרופא אלא היה הולך לכהן בבית המקדש, כמו שכתוב בתורה (ויקרא יג, ט) "והובא אל הכהן". ולכאורה צריך להבין מדוע המצורע היה הולך אל הכהן, הרי בדרך כלל אדם שהוא חולה הולך לרופא ולא לכהן?

נגע צרעת הוא לא חולי הגוף

אלא אומרים רבותינו ז"ל שהתורה באה ללמד אותנו שנגע צרעת הוא לא חולי הגוף אלא חולי הנשמה, ולכן אמרה התורה שילך דווקא לכהן ולא לרופא, כי הרופא יכול לרפאות רק את חולי הגוף אבל הכהן היה מרפא את חולי הנשמה, ונגע צרעת הוא חולי הנשמה.

לשון הרע

ואמרו רבותינו ז"ל שהסיבה שבא על האדם נגע צרעת, הוא בגלל שדיבר לשון הרע, שמי שהיה מדבר לשון הרע

הבא, "אוהב ימים לראות טוב" היינו בעולם הזה, - אם האדם רוצה לזכות לברכה גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, אומר לנו דוד המלך "נצור לשונך מרע".

מדוע לשון הרע חמור כל כך

ורבינו החפץ חיים (בשער הזכירה תחילת פ"א) שואל לכאורה צריך להבין הרי בתורה יש תרי"ג מצוות ועל כולם מזהיר הקב"ה בתורה, כמ"ש (דברים ל, טו) "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב וכו'", ואם כן מדוע דווקא על מצוות שמירת הלשון מזהיר דוד המלך בספר תהלים יותר מכל המצוות?

הדיבור של האדם

הוא כח הנשמה

אלא מבאר החפץ חיים (בשער הזכירה פ"ג ד"ה עוד יש) שבשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון נאמר (בראשית ב, ז) "וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה, ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה" ואמרו חז"ל מהו "וייפח באפיו נשמת חיים"? ותירצו שהוא כח הדיבור שבאדם, וכן תירגם אונקלוס על הפסוק "ויהי האדם לנפש חיה" לרוח ממללא, היינו שהחיות שבאדם הוא כח הדיבור, ולכן העוון של לשון הרע חמור יותר מכל העבירות ואם ח"ו מדבר לשון הרע הוא מטמא את נשמתו, וכן שלמה המלך אומר בשיר השירים (ה, ו) "נפשי יצאה

נסמכה פרשת איסור המאכלות האסורות והטמאות לפרשת נגע צרעת? אלא אומר רבי יוסף מסלנט זצ"ל, שבאה התורה ללמדנו שכשם שצריך האדם להיזהר מה הוא מכניס לתוך פיו שלא יכשל ח"ו במאכלות אסורות, כך צריך האדם להיזהר מה הוא מוציא מתוך פיו, שלא ידבר ח"ו לשון הרע ודיבורים האסורים.

כל הצרות הן בגלל

לשון הרע ואוכל לא כשר

שלמה המלך אומר בספר משלי (כא, ג) "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו", ושואל רשב"י בזוהר הק' (שמיני מא ע"א) שלכאורה צריך להבין מדוע כתוב כפילות שומר פיו ולשונו, היה מספיק לומר שומר פיו שומר מצרות נפשו, או שומר לשונו שומר מצרות נפשו? אלא אומר רשב"י שיש שני דברים שהם הסיבה לכל הצרות שבאות על האדם, הדבר הראשון אוכל לא כשר והדבר השני לשון הרע, לכן בא שלמה המלך ואומר שומר פיו מאוכל לא כשר ולשונו מלשון הרע, שומר מצרות נפשו.

"מי האיש החפץ חיים"

דוד המלך אומר בתהילים (לד, ג) "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב נצור לשונך מרע", כתוב בפסוק "מי האיש החפץ חיים", ופירשו המפרשים (מובא בשמירת הלשון תחילת פ"א) היינו חיים הנצחיים חיי העולם

חטא, אלא הוא מקטרג על כל יתר חטאיו של האדם שמקטרגיהם אילמים, כי הרי בעל לשון הרע הוא.

על בגד לבן

אפילו לכלוך קטן בולט

רבינו החפץ כותב שבזמן שבית המקדש היה קיים מי שהיה מדבר לשון הרע מיד היה בא על עור בשרו נגע של צרעת, וז"ל "ואל יפלא בעיניך על זה, שהרי אנו רואין כמה אנשים מדברים לשון הרע ואין להם שום נגע. מצינו להם תירוץ ממדרש חז"ל, שאמרו על הפסוק שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו, שומר מצרעת נפשו.

וביאור הענין ראיתי מקצתו בספר נחל קדומים. דידוע דכל מה שהקב"ה מעניש את האדם הכל הוא לטובתו, כדי שינקה מעונותיו, ולפעמים כדי שיעשה תשובה. ולכן בזמן שהיה מקדש קיים והיה לנו כהן מטהר, אם נכשל אדם בעון לשון הרע היה הקדוש ברוך הוא מביא עליו עונש הנגעים, ואף גם זאת לא הביא עליו תיכף על גופו רק על קורות ביתו, והיה צריך בעצמו לבוא אל הכהן ולומר לו אשר נראה לו בבית כנגע. והיה אומר לו הכהן דברי כבושים, בני, אין הנגעים באים אלא על לשה"ר וכו' וכמו דאיתא בתורת כהנים, כדי שישתדל עי"ז לסור מהחטא. ואם לא שם לבו לזה, היה הקדוש ברוך הוא מענישו עוד יותר בענין זה, וכמו

בדברו" - שעל ידי הדיבור מתגלה הנפש והנשמה.

לשון הרע כנגד כולם

ואמרו חז"ל שעוון לשון הרע חמור ביותר מכל העבירות שבתורה, ולכן צריך האדם לשמור על לשונו שלא יכשל חס ושלום בדיבורים אסורים. וכן אמרו בירושלמי (פרק א' דפאה) שכשם ששכר תלמוד תורה שקול כנגד כל המצוות, כך ענשו של לשון הרע שקול כנגד כל העבירות.

בכלל המינים והאפיקורסים

הרמב"ם כותב - והמדבר לשון הרע הרי הוא בכלל המינים והאפיקורסים שאין להם חלק לעולם הבא.

חמור יותר מאכילת בשר חזיר

רבינו החפץ חיים כותב שהמדבר לשון הרע עונו חמור יותר מאכילת בשר חזיר, שהאוכל חזיר עובר על חמישה לאוין מן התורה, אבל המדבר לשון הרע יכול לעבור על שבע עשרה לאוין.

מלשה"ר

נברא מלאך שיש לו פה

וכותב רבינו החפץ חיים, שכידוע מחטאי האדם נבראים מלאכים שמקטרגים, אבל המלאכים נולדים אילמים, אין להם כח לפצות פה, אבל כשאדם מדבר לשה"ר, נברא מלאך שיש לו פה, כי הוא נברא מדיבור, ואותו מלאך בא ומקטרג, ולא רק על אותו

שריפא אותו מצרעתו, בודאי עשה כל מה שקיבל עליו בהיותו מחוץ למחנה, ופייס לכל מי שדיבר עליו לשה"ר. והנה ע"י כל זה נטהר לגמרי מזה הנגע, וגם מזה העון, כי על העבר נתכפר לו בעונשו ובזיונו, ועל להבא היה נזהר מעצמו בכל כוחותיו שלא לבוא עוד לזה החטא.

והנה כל זה היה בזמן שהיה המקדש קיים, מה שאין כן עתה בעוונותינו הרבים שאין לנו לא מקדש ולא קרבנות, ולא כהן מטהר, אם היה הקדוש ברוך הוא מביא את הנגעים על גופו היה נשאר בטומאתו לעד, ולא היה אפשר לו להנקות מזה, על - כן נשארה טומאת הנגע שבא ע"י חטא זה דבוקה רק בנפשו, ואין בולטת על גופו מבחוץ. וזהו כונת המדרש [הובא בילקוט פ' מצורע בשם ר' ינאי] שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו, מצרעת נפשו, כי הנגע והצרעת דבוקה בנפש. על - כן האדם המורגל בחטא זה ח"ו, צריך להתאונן תמיד על נפשו, כי אף שמחפה עליו הקדוש ברוך הוא בזה העולם ואינו מראה קלונו לכל, עכ"פ אחר פטירתו שתצא הנפש מהגוף תתגלה זוהמת צרעתו לעיני הכל, וכל עוד שתהא דבוקה חלאת הזוהמא הזו בנפש בודאי לא יבוא מנוגע בהיכל ה' בגן עדן, ויצטרך לישוב בדד למעלה חוץ למחנה ישראל, שהוא מקום הקליפות והחצונים, אם לא עשה תשובה כראוי.

שנתבאר ענין זה ברמב"ם בסוף הלכות טומאת צרעת וז"ל שם, שצרעת הבתים אינו ממנהגו של עולם, אלא אות ופלא היה בישראל כדי להחזירן מלשון הרע, שהמספר לשון הרע משתנות קורות ביתו, אם חזר בו יטהר הבית, אם עמד ברשעו עד שהותן הבית, משתנות כלי העור שבביתו שהוא יושב ושוכן עליהן, אם חזר בו וכו' ואם עמד ברשעו עד שישרפו, משתנה עורו ונעשה מצורע, ויהיה מובדל ומפורסם לבדו עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא לצנות ולשון הרע וכו' ע"ש.

והיה תועלת גדול מזה העונש, כי בראותו את גודל ענשו ובזיונו שהוא צריך לישוב בדד מחוץ למחנה תמיד, ואינו רשאי לבוא אף במחנה ישראל, ומודיע תמיד את צערו לרבים כדי שיבקשו עליו רחמים, כענין שנאמר וטמא טמא יקרא, ממילא היה נכנע מאוד מעונו, ומקבל עליו על להבא להזהר עוד מעון המר הזה, ולפייס למי שדבר עליו. והקב"ה בחסדו שולח לו רפואה לצרעתו, והיה יוצא הכהן אל מחוץ למחנה לראות אם נרפא הנגע, כענין שנאמר בקרא ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא וגו' ולעשות לו ככל הסדר הכתוב שם בפרשה בענין ההזאה והגלוח, ואח"כ היה מביא עליו את קרבנותיו.

והנה בבואו אח"כ אל ביתו, בראותו את החסד הגדול שעשה לו ה' יתברך

וכל הזכויות של המצוות שקיים עברו אליך, או שהנשמה עולה לשמים ואז היא רואה שאין לה מצוות, ואומרת הנשמה לקב"ה רבש"ע איפה כל המצוות שקיימת? שמרתי שבת, והנחתי תפילין, ונתתי צדקה, אומר לה הקב"ה את דיברת לשון הרע וכל המצוות שקיימת עברו לאותו אדם שדיברת עליו.

אתה שלחת לי דורון מזכויותיך

ומביא עוד בחובת הלבבות על אחד מהחסידיים שסיפרו עליו דברי גנות, וכשנודע לו הדבר שלח לאותו אחד שדיבר עליו דורון וכתב לו: אתה שלחת לי דורון מזכויותיך, ואני גמלתי לך בדורון זה תמורתך.

וכן כתב באורחות צדיקים (שער הענוה), וכן כתב במגיד מישרים לבית יוסף (פרשת ויקהל), והוסיף שאילו ידעו בני אדם, היו שמחים כאשר הם שומעים שמדברים עליהם לשון הרע, כאילו קיבלו כסף וזהב.

ורמז לדבר הביא בספר דמשק אליעזר (תנינא פרשת אמור), מדברי הפסוק (ויקרא כד, יט) "כי יתן איש מום בעמיתו" - שידבר עליו לשון הרע, "כאשר עשה כן יעשה לו" - היינו שמחליפים מעשיהם ביניהם.

וגם בעודו בחיים בעלות הנפש למעלה כל אלן מלין בישין שדברה ביום עולין עמה, וכל הקדושים בדילין הימנה עבור זה, ואין לך בזיון גדול מזה להנפש".

תלמידי רבי עקיבא דיברו לשון הרע

הגמרא במסכת יבמות (דף סב ע"ב) אומרת שבימי ספירת העומר מתו במגיפה עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא, ואומרת הגמרא שהסיבה לכך שמתו במגיפה היא משום שלא נהגו כבוד זה בזה, וכותב רבינו המהרש"א (שם) על דברי הגמרא שהכוונה שלא נהגו כבוד זה בזה היא, שהיו מדברים לשון הרע אחד על חברו ולכן נענשו ומתו במגיפה.

מחליפים מצוות ועבירות

בספר חובת הלבבות (שער הכניעה פ"ז) כותב, שבשעה שיהודי מדבר לשון הרע על יהודי אחר, הקב"ה לוקח את כל המצוות שקיים אותו יהודי עד היום הזה ונותן את אותן המצוות לאותו יהודי שדיבר עליו.

ולכן בשעה שהנשמה עולה לשמים הקב"ה אומר לנשמה בואי תראי כמה מצוות קיימת, והיא אומרת רבש"ע אני? לא היה לי כסף לתת כל כך הרבה צדקה? אומר לה הקב"ה היה יהודי אחד שהיה עשיר גדול שנתן הרבה צדקה אבל הוא דיבר עליך לשון הרע,

מה טעם נאמרה חומרה

זו רק באיסור לשון הרע?

ובטעם הדבר שמי שדיברו עליו, נוטל זכויות המספר ומעביר אליו חובותיו, כתב הגר"ח פרידלנדר בשם הגר"א דסלר (שפתי חיים מידות ח"א עמוד כג, מרפא לשון ח"ד עמוד 59) שזו מידה כנגד מידה, שהמספר לשון הרע חשב להתגדל על חשבון ביזוי והשפלת חברו, וכנגד זה מגדילים את חברו על חשבון המספר ומעבירים אליו זכויות המספר, וכך מתגדל על חשבוננו.

בעל לשון הרע

וכתב מרן הגר"ח קניבסקי (הליכות חיים ח"ב עמוד קפט שאלה תח) שדין זה נאמר רק בבעל לשון הרע הרגיל בכך, וכן הביא (בהערה שנב שם בשם ירחון אור ישראל גליון מעמ' קיב) בשם הגר"י צדקה, ובגדר 'רגיל בכך', הביא בספר לרעך כמורך (ח"ג עמוד 363) בשם הגר"ח קניבסקי, שהוא כשאינו מקפיד על איסור זה.

אם חזר בתשובה מחזירין לו

מי שחזר בתשובה ומבקש מחילה ממי שדיבר עליו, כתב החת"ס (דרשות החת"ס לז' אדר דף קע עמ' ב) שמקבל בחזרה כל זכויותיו שעברו לחברו, וכן כתב הגרי"ח סופר (קובץ אור ישראל שם עמ' קז) שכתב כן החקרי לב (מערכי לב עמ' קנד) בשם הבן יהודע.

בגלל לשון הרע

נגזרה גלות מצרים

אמרו חז"ל (עיין בספר שמירת הלשון ח"ב תחילת פרשת וישב) שסיבת ירידת עם ישראל למצרים, וסיבת הדבר שהאריכה התורה מאוד בסיפור ירידת יוסף הצדיק למצרים, הוא מפני לשון הרע שנאמר (בראשית לז, ב) "ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם", ופירש רש"י שבא יוסף הצדיק ואמר ליעקב אביו שהשבטים קוראים לאחיהן בני השפחות עבדים, ובגלל שדיבר לשון הרע הסתובב העניין שירדנו לגלות מצרים.

ויבא יוסף את דבתם רעה

ואיתא במדרש רבה (וארא ז, א) שעשר שנים היה ראוי יוסף לישב בבית האסורין על שהוציא דיבה על עשרת אחיו, (וישב עוד שנתיים ימים בגלל שביקש משר המשקים "כי אם זכרתי והזכרתיני" בראשית מ, יד) ומכל זה אנו רואין חומר האיסור של חטא הלשון שנגזרו עליו שנים עשר חודש לישב בבית האסורים, כנגד כל אחד מאחיו.

הסיבה שהתעכבו

במשך ארבעים שנה במדבר

המדרש (תנחומא שלח אות ח) אומר שבני ישראל היו צריכים מיד להיכנס לארץ ישראל והסיבה שהתעכבו במשך ארבעים שנה במדבר בגלל שדיברו המרגלים לשון הרע על ארץ ישראל,

לרשעים וכו', והקב"ה מצווה אותנו בתורה שיש מצוה בכל יום זכור את אשר עשה ה' אלוקיך למרים בדרך.

מי רוצה לקנות סם חיים

איתא במדרש רבה (פרשה טז, ב) מעשה ברוכל אחד שהיה מחזר בעיירות שהיו סמוכות לציפורי והיה מכריז ואומר מי רוצה לקנות סם חיים? היו דוחקין עליו הבריות לקנות ממנו, רבי ינאי היה יושב בטרקלינו, אמר רבי ינאי לאותו סוחר בא תעלה לביתי ותמכור לי את אותו סם חיים שאתה מוכר, אמר אותו סוחר לרבי ינאי, אתה והדומים לך אינם זקוקים לזה, הפציר בו רבי ינאי ועלה אותו סוחר לביתו של רבי ינאי, הוציא הסוחר מתוך סלו ספר תהילים והראה לו את הפסוק (תהלים לד, ג-יד) "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב - נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה, ואף שלמה המלך מכריז ואומר (משלי כא, כג) "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו", אמר רבי ינאי כל ימי הייתי קורא מקרא זה ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט עד שבא סוחר זה והודיעני.

ולכאורה צריך להבין וכי רבי ינאי שהיה צדיק גדול ובקי בכל התורה כולה לא התבונן אף פעם בפסוק הזה? אלא אומרים רבותינו ז"ל שבתחילה היה סבור רבי ינאי שמה שאמר דוד המלך (תהלים לד, ג- יד) "מי האיש החפץ חיים" דיבר על האדם הצדיק שכל שני

ומה מי שמדבר על עצים ואבנים עונשו כך ק"ו מי שמדבר על בנו של בורא עולם.

בית המקדש

נחרב בגלל לשון הרע

ואפילו בית המקדש נחרב בגלל לשון הרע, כמו שהגמרא בגיטין (דף נו ע"א) מספרת על בר קמצא שהלך ודיבר לשון הרע אצל הקיסר ומזה נחרב בית המקדש.

מצוה בכל יום לזכור -

זכור את אשר עשה ה'

אלוקיך למרים בדרך

כתוב בתורה (דברים כד, ט) "זכור את אשר עשה ה' אלוקיך למרים", התורה הקדושה מצווה אותנו לזכור בכל יום מה שעשה הקב"ה למרים הנביאה אפילו שהייתה צדקת, אבל מכיון שדיברה לשון הרע על משה רבינו מיד הקב"ה העניש אותה בנגע הצרעת.

הרמב"ם (סוף הלכות טומאת צרעת) כתב וזה לשונו, זכור את אשר עשה ה' אלוקיך למרים וגו', התבוננו מה אירע למרים הנביאה שדברה באחיה, שהייתה גדולה ממנו בשנים וגדלתו על ברכיה, וסיכנה בעצמה להצילו, והיא לא דברה בגנותו, אלא טעתה שהשוותה אותו לשאר הנביאים, והוא לא הקפיד על הדברים הללו, שנאמר (במדבר יב, ג) "והאיש משה עניו מאוד", ואעפ"כ מיד נענשה בצרעת, ק"ו

תורה, ולעם הארץ על ידי שבר רוח, וראה כי התרופות הללו הועילו לו, על כן מילאו ליבו לזכות את הרבים ולהחזיר בתשובה כל אותן העיירות שידע בהם שיש שם בעלי הלשון, עד אשר לא יבואו עליהם ימי הרעה בצרעת ויצטרכו להדר אחר ציפורים עפות כטהרת המצורע העושים מעשה פטיט (כלומר פטפוט).

וזה שאמר שהיה מחזר בעיירות הסמוכות לציפורי, היה מחזיר בתשובה אותן העיירות הקרובות למעשה ציפור העושיין מעשה פטיט... והיה מכריז: 'מי רוצה לקנות סם החיים', כי היו כחולים הצריכים סמים לתרופה", יש תקווה יש סם רפואה לחפצים בחיים.

הלשון טובה או רעה?

המדרש (מדרש ויקרא רבה לג א) אומר, אמר ר' שמעון בן גמליאל לטבי עבדו צא וקח לי מאכל טוב מן השוק, יצא ולקח לו לשון, אמר לו צא וקח לי מאכל רע מן השוק, יצא ולקח לו לשון, אמר לו רשב"ג: מפני מה [עשית כן]? אמר לו: ממנה הטובה וממנה הרעה, כשהיא טובה - אין טובה ממנה, וכשהיא רעה - אין רעה ממנה (מדרש ויקרא רבה) "מוות וחיים ביד הלשון" על ידי דיבור אפשר לייצור קירוב בין אדם לחברו בין איש לאשתו על ידי שאומרים דיבורים טובים, וכן להיפך הדיבור יכול לגרום לריחוק בין אדם

חיינו בעבודת השם וכל הסתכלותו על החיים הנצחיים בעולם הבא, אבל ליהודי הפשוט שעמל לפרנסתו דוד המלך לא דיבר, אבל כשראה רבי ינאי שבשעה שהכריז אותו סוחר מי רוצה לקנות סם חיים והיו דוחקין וקופצין עליו הבריות, הבין רבי ינאי שדוד המלך שאמר מי האיש החפץ חיים דיבר על כל יהודי ויהודי ואפילו על היהודי הפשוט.

אפילו היה רגיל לדבר

לשון הרע יש לו תקנה

ועוד תירוץ על שאלה זו מה חידש אותו רוכל לרבי ינאי? אומר הכלי יקר (ויקרא יד, ד) שאותו רוכל היה הולך רכיל ומספר לשון הרע, ואחר כך עשה תשובה וקיבל על עצמו לא לדבר יותר לשון הרע, והיה מסתובב בעיירות ואומר מי רוצה לקנות סם חיים כי אני נרפאתי מלשון הרע, והיה מסתובב בעיירות ומנסה להחזיר בתשובה. ורבי ינאי למד מהדגשו של הרוכל על "סם החיים", שיש תיקון למי שחטא רבות בחטא נורא זה ולכן הוא התפעל בעיקר מהמספר, מהרוכל הלזה.

וזה לשונו: "אבל רוכל זה סבר שיש תקנה אפילו למי שכבר סיפר, וידע זה בניסיון בעצמו כי גם הוא היה רוכל הולך רכיל ורגיל על לשונו לשלח מדנים בין אחים, ואחר כך נתן אל ליבו לשוב בתשובה וביקש דרכי הרפואה שהזכירו חז"ל לתלמיד חכם בתלמוד

אלא אומר "הבן איש חי" כי רמז יש בדבר, הנגע בא כידוע על לשון הרע, ומה הביא את האדם לדבר לשון הרע על חברו צרות העין שחושש שבגלל חברו מתמעטת פרנסתו, לפיכך באה התורה ומצוה את המצורע שיגלח את כל שערו, שכן השערות עומדות בצפיפות זו בצד זו ובכל זאת אין אחת נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימה, שכל שיערה יש לה את הגומא שלה, וכשם שאין שיערה נוגעת בחברתה כך אין אדם נוגע בפרנסה שמוכנה לחברו מן השמים אפילו כמלא נימה, ועל ידי שאדם משנן לעצמו דבר זה שאף אחד בעולם לא יכול למעט את פרנסתו שנקצבה לו מן השמים, וגם אם נראה לו שחברו הזיק לו, ממלא לא יבוא לדבר לשון הרע על חברו.

ארבעה חשובים כמת

הגמרא במסכת נדרים (דף סד ע"ב) אומרת "תניא, ארבעה חשובים כמת עני מצורע וסומא ומי שאין לו בניו. ושואלים רבותינו ז"ל איך אפשר לומר שעני ומצורע וסומא ומי שאין לו בניו חשובים כמת, הרי אפילו הייסורים הקשים ביותר שיש בעולם אינם כמו המוות, כמו שאמר דוד המלך "יסור ייסרני יה ולמוות לא נתנני" (תהלים קיח, ח).

אם כן רואים אנו שאפילו הייסורים הגדולים ביותר הם לא חשובים כמו המוות, ואם כן איך אמרו בגמרא

לחברו בין איש לאשתו על ידי דיבור קשה.

המדבר לשון הרע סימן שיש לו חיסרון באמונה

החפץ חיים כותב בספר שמירת הלשון - דע לך שהמדבר לשון הרע זהו סימן שיש לו חיסרון באמונה בבורא עולם, כי אדם שיש לו חנות ובא אדם אחר ופתח חנות לידו ומוכר אותה סחורה כמו שיש לו, ואתה מדבר עליו לשון הרע כי אתה מפחד שהוא יקח לך את הפרנסה וזה סימן שיש לך חסרון באמונה בבורא עולם, כי אם היית מאמין באמונה שלימה בבורא עולם שהקב"ה הוא נותן את הפרנסה, הרי גם אם יבוא אדם ויפתח חנות לידך וימכור את אותה סחורה בדיוק כמו שיש לך, אבל אם נגזר עליך מן השמים שתהיה לך פרנסה הקב"ה ידאג שאתה לא תפסיד.

אין שיערה נוגעת בחברתה

ואנו רואים שהתורה אומרת שהמצורע כדי להיטהר היה צריך לגלח את כל שערו כמש"כ (יד, ט) "וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִגְלַח אֶת כָּל שְׁעָרוֹ אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת גְּבַת עֵינָיו וְאֶת כָּל שְׁעָרוֹ יִגְלַח, וְכַבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשׂוֹרוֹ בַּמַּיִם וְטָהַר", ולכאורה מדוע מצווה המצורע שנרפא מן הצרעת לגלח את כל שערו?

ארז שרומז לגאווה שהוא גבוה מכל העצים, שני תולעת ואזוב ישפיל עצמו כתולעת וכעץ אזוב שהוא נמוך מכל העצים, ולמה ציווה להביא תולעת השני? כי תולעת השני רומז שיתכפר לו העוון כמ"ש בפסוק (ישעיה א, יח) "אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו".

מה רוצה ה' ללמד את המצורע

בניגוד לדעת הרופאים?

אומר אור החיים הקדוש (ויקרא יד, ב) שהצרעת לפי תכונתו תתהווה מעפשות וזיהום הגוף ותגבורת המרה אשר תתגבר באדם ועושה רושם בבשרו. ודבר זה יסובבנו העצבון וצרות הלב ושממון השכל. והרפואה הטבעית לזה היא ריחוק העצבון והעניינים המרחיבים לבו של אדם ומשמחים אותו. והנה בבוא נגע הצרעת על האדם יכול האדם לומר כי חולי טבעי הוא אשר יקרב לאדם. ובאמור לו כי הוא זה בשביל לשון הרע לא יאמין ולא יצדיק את הדברים. לזה נתחכם אל עליון וציווה שיסגר המצורע בדד ישב ובגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה. ודברים אלה הם כפי הטבע נגדיים לרפואת סיבת הנגע ואדרבא יולידו הנגע מחדש.

וכאשר יראה האדם שגם שעשה דברים אלו נגדיים, אף על פי כן על ידי שהרהר בתשובה והתוודה חטאתו, כי בעונו אשר פשט לשונו גילה הנגע את

ארבעה חשובים כמת מצורע ועני סומא ומי שאין לו בנים?

עיקר החיות של האדם

הוא כח הנתינה

ואומר הגאון רבי חיים שמולביץ זצ"ל שעיקר החיות של האדם הוא כח הנתינה, ואדם שאין בו את כח הנתינה חסר בחיות שלו, מה הצד השווה בכל הארבעה האלו העני לא יכול לתת כי הוא עני, סומא גם לא נותן כי לא רואה מה חסר שלני, מי שאין לו ילדים כל העמל של האדם בעולם הזה זה בשביל שיוכל לתת לילדיו, וברגע שאין לו ילדים אין לו למה לעבוד קשה, ולמי לתת, וכן מצורע הוא יושב בדד מחוץ למחנה, וכיון שהוא לבד הוא לא יכול לעזור ולתת.

שתי ציפורים עץ ארז

ושני תולעת ואזוב

ואנו רואים בתורה שהמצורע הבא להיטהר היה צריך להביא שתי ציפורים עץ ארז ואזוב ושני תולעת כמו שכתוב (ויקרא יד, ד) "וציווה הכהן ולקח למיטהר שתי ציפורים חיות טהורות, ועץ ארז ושני תולעת ואזוב", והסיבה לכך פרש"י (שם) ציפורים מכיון שהציפורים כל הזמן מצפצפים בפייהם ולכן בא אליו הצרעת בגלל שהרבה לדבר ולכן נכשל בדיבור אסור בלשון הרע, עץ ארז לפי שהנגעים באים על גסות הרוח שמתוך גאווה דיבר לשון הרע על חברו, וזה עץ

לעבר הבית. שהגיע העגלון לבית של החפץ חיים את פניו קידמה אשת הרב וביקשה להמתין עד שהרב יגיע. כשכולו מרוגש לראות את פני הצדיק בפעם הראשונה בחייו הכין עצמו למפגש. והנה חשכו עיניו כשאותו הלך נכנס אל החדר וכולם קמו לכבודו. פניו חורו ולשונו דבקה לחיכו. חלפו רגעים אחדים עד אשר התאושש. או אז קרב אל ה"חפץ חיים", השפיל מבטו ואמר: "עכשיו מבין אני את הכול. אנא, רבנו, מחל נא לי על שנתתי לך סטירה" אל תבקש ממני מחילה", נשמע קולו של ה"חפץ חיים", "נהפוך הוא: אני הוא שצריך לבקש את סליחתך, כיון שהדברים שאמרת לי ציערו אותך, ובאותה שעה למדתי דבר שגם על עצמי "אסור לדבר לשון הרע!".

מסיבה בגיל תשעים

מספרים על הגאון החפץ חיים שכאשר הגיע לגיל תשעים, ערך מסיבה בביתו, ותמהו עליו מקורביו, מדוע עושה לעצמו מסיבה כזאת גדולה, בהיותו בן תשעים. השיב להם, כי תמיד חשש הוא שאם יפטר מן העולם בלא אריכות ימים, ירננו אחריו בני אדם שהוא "נאה דורש ולא נאה מקיים", (שהוא רק דורש, אבל אינו מקיים את דרשתו) שהרי כתוב (לד, יג) "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצור לשונך מרע", כלומר, אדם שומר את פיו מלשון הרע, זוכה

עינו וישוב מחטאתו ויטהר לשונו, ויראה כי הפך הנגע את עינו. בזה ידע ויוכיח הוכחה ברורה שלא בא לו הנגע אלא לצד שדיבר לשון הרע. ולכן אמר (ויקרא יד, ב) "וזאת תהיה תורת המצורע" - מוציא שם רע והכרת הדבר והוכחתו ביום טהרתו. שהגם שעשה דברים נגדיים לחוליו אף על פי כן נטהר. בזה ידע תורת לשונו הרע הוא זה ולא מקרה הטבעי, כחושבי מחשבות אוון.

אסור לרבר

לשון הרע גם על עצמו

מסופר על רבינו החפץ חיים שפעם נעצרה מרכבה ליד ה"חפץ חיים" שהיה בדרכו לביתו, והעגלון שאל את ההלך הוא לא ידע שזה החפץ חיים בעצמו "סליחה האם אתה יודע היכן גר הצדיק הקדוש הרב הגאון החפץ חיים?"... בשמעו, את התארים אמר הרב: "בהמשך בעוד קילומטר תפנה ימינה, ואגב, אין הוא צדיק כלל... הוא יהודי פשוט, ממש כמו כל היהודים". אחוז כעס קם האיש ממקומו וקרא: "כיצד תעז לומר דברים שכאלה על גדול הדור?!"... "אמרתי לך את האמת לאמיתה!", השיב לו ה"חפץ חיים", "מכיר אני היטב את ה"חפץ חיים", הוסיף הרב... התשובה הזו הרתיחה את היהודי. "חצוף שכמוך! עז פנים!" קרא לעבר האיש, הלא הוא ה"חפץ חיים". ירד העגלון ונתן לו סטירה והמשיך

לא מתקבלת בשמים כי אע"פ שהתפלל מעומק הלב אבל הסיר מאוד מלוכלך ומהכלוך הוא נותן טעם רע לבשר. (שהרי התפלה היא כמו מתנה לפני ה', והוא מגיש אותה לה' בפה מלא דברי נבלה, שהוא מאוס לפני ה' יתברך).

כשאדם שומע

דברים לא טובים לנפש

כמה אדם צריך לזיזו והתרחק מן השמיעה הלא טובה שאדם שומע דברים לא טובים זה מחלחל לעומק נפשו ואז הדברים הרעים פועלים להשחית את הנפש, כמו התינוקות של קורח שנבלעו בתוך האדמה כי שמעו דיבורים רעים עד שהנפש שלהם נשחתה עד שכבר לא הייתה להם תקנה ולכן גם התינוקות נבלעו בתוך האדמה.

אשרי יולדתו

ולעומת זאת אדם שומע דיבורים טובים הם פועלים בנפש לטובה כמו שמצינו (הובא בברטנורא אבות ב, ח) אצל התנא הקדוש רבי יהושע שאמרו עליו "אשרי יולדתו" כי שהיה תינוק קטן בעריסה אימו הייתה מביאה את העריסה לבית המדרש, כדי שישמע דברי תורה וייספגו בגופו ובנשמתו דברי התורה.

וראים שדיבורים קדושים מועלים לנפש של האדם לקדושה ולטהרה, וכן להיפך ח"ו דיבורים רעים משפיעים על

לאריכות חיים. ולכן כאשר זכה לאריכות ימים, ערך מסיבה ושמח על כי נתקיים בו דברי הפסוק, ולא ירננו חס ושלוש עליו ועל ספרו.

המנבל פיו עונשו גדול

הגמרא אומרת (שבת דף לג ע"א) שכל המנבל את פיו אפילו נחתם עליו גזר דין של שבעים שנה לטובה נהפך עליו לרעה.

אבי אבות טומאת הדיבור

ורבינו השל"ה הקדוש (שער האותיות אות שי"ו) כתב, שאבי אבות טומאת הדיבור, הוא עוון ניבול הפה ולשון הרע, וכתב שכל המטמא את פיו ולשונו בטומאת הדיבור, אז כל דברי תורה ותפלותיו כולם נטמאו, ומחוץ למחנה מושבם, ואדרבא מקבל עונש עליהם, כי הוא דומה לאדם שמביא מתנה חשובה למלך, אבל מגיש אותה למלך בכלי מלא קיא, הרי אז בודאי יכעס עליו המלך בכפליים.

למה הדבר דומה לאדם שקנה בשר טרי ורך וביישל אותו בתוך סיר מלוכלך ומטונף, והטעם של הבשר היה רע, מאוד ואף על פי שביישל בשר טרי ורך, מכיוון שהכניס את הבשר לתוך סיר מלוכלך, לכן הבשר קיבל טעם רע הנמשל כך הפה של האדם אם האדם מדבר לשון הרע ומלכלך את פיו בנבול הפה ואחר כך בא להתפלל, ואותו פה בא לדבר עם בורא עולם, ולכן תפילתו

באדם חי, וכיון שהוא טוב לשבח נבלת
 כלב בלובן שניה, כל שכן שהוא חובה
 לפי זה לשבח אדם משכיל ומבין.
 והייתה כוונתו להוכיחם, שלא ילמדו
 לשונם לדבר רע, וישוב להם טבע. וכן
 כשילמדו לשונם לדבר טוב, ישוב להם
 טבע קבוע.

מי שזהיר לא לדבר לשון הרע יזכה לבנים

מסופר שפעם בא יהודי לצדיק הקדוש
 הסטייפלר וביקש ברכה לזרע של
 קיימא, אמר לו הצדיק בתחילת
 הפרשה התורה אומרת (ויקרא יב, ג)
 "וביום השמיני ימול בשר עורלתו"
 ומיד אחר כך התורה מדברת על נגע
 הצרעת, ולמה התורה הסמיכה את שני
 הדברים האלו? אלא לומר לך שמי
 שזהיר לא לדבר לשון הרע יזכה לבנים,
 ולכן תלמד כל יום אתה ואשתך שתי
 הלכות מהלכות לשון הרע וכך היה.

הדבר היחיד שמעכב את הגאולה זה בגלל שמדברים לשון הרע

ומסופר ששאלו את הצדיק הקדוש
 הבבא סאלי מתי יבוא מלך המשיח?
 היה אומר תדעו לכם מלך המשיח מוכן
 ומזומן והגאולה נמצאת בפתח והדבר
 היחיד שמעכב את הגאולה הוא בגלל
 שמדברים לשון הרע.

הנפש לרעה, ולכן אומרת לנו התורה
 את הברכה אשר תשמעו עצם זה
 שיהודי שומע דברים טובים זה ישפיע
 עליו לטובה וזו הברכה הכי גדולה.

לעולם אל יוציא

אדם דבר מגונה מפיו

הגמרא במסכת פסחים (דף ג ע"א)
 אומרת דאמר רבי יהושע בן לוי: לעולם
 אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו, שהרי
 עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא
 דבר מגונה מפיו, שנאמר (בראשית ז)
 "מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר
 איננה טהורה", ר' יהושע בן לוי מלמד
 אותנו שלא להוציא דבר מגונה מפיו.
 התורה יכלה לכתוב 'הבהמה הטמאה'
 אך היא בחרה להאריך ולכתוב 'הבהמה
 אשר איננה טהורה', מהי הבעיה להגיד
 את המילה "טמאה"? התשובה היא
 שהמילה טמאה היא מילה שלילית
 ואילו אנו צריכים לדבר בלשון נקייה,
 בלשון חיובית, ככל שנדבר בלשון
 חיובית ולא שלילית כך נוכל לראות את
 העולם בצורה יותר חיובית וממילה
 לפעול בצורה חיובית.

כיצד ניתן לעשות זאת? עונה רבינו
 בחיי בחובת הלבבות (שער ו, פרק ו)
 ונאמר על אחד מן החסידים, שעבר על
 יד נבלת כלב מסרחת מאד, ואמרו לו
 תלמידי: כמה מסרחת נבלה זאת.
 אמר להם: כמה לבנים שניה. ונתחרטו
 על מה שספרו בגנותה. וכיון שהוא
 גנאי לספר בגנות כלב מת, כל שכן

לדון לכף זכות

המשנה בפרק אבות (פרק א, ו) אומרת "והווי דן את כל האדם לכף זכות". רבי יצחק הוטנר זצ"ל, בעל 'פחד יצחק', אומר על כך: אין הפירוש שמדובר רק בהכוונה כללית שראוי לדון את בני האדם שסביבנו לכף זכות; אלא, לדבריו, יש בפסוק זה תיאור של מיהו האדם שרואה את הזולת זך ונקי ומיהו האדם שרואה אותו תמיד אשם ורשע: מי שליבו זך, טבעי שהוא רואה את הזולת זך, נקי, ובעל מידות חיוביות; ומי שהוא בעל לב רע, רואה את הזולת כבעל תכונות שליליות. דהיינו כאשר אנו דנים את העולם לכף זכות הדבר מבטא את זכות לבנו. כוונת התנא ב'פרקי אבות' היא, אפוא, שראוי לאדם לזכך את ליבו על ידי שידון את כל האדם לכף זכות, ועל ידי שירבה לעשות כן, אט אט ליבו ייפך לזך טהור ונקי. ברור, אם כן, שההסתכלות החיובית או השלילית אינה מוגבלת ומקובעת בלידה או בחינוך אלא כל אחד מאתנו יכול ליצור לעצמו חיים נעימים על ידי שיתאמן להסתכל באופן חיובי.

אומר רבינו הקדוש רבי ישראל בעל שם טוב שהתנא הקדוש רבי אליעזר בן הורקנוס בא ללמד אותנו חכמה גדולה מאוד, איך להסתכל על כל דבר בעולם הזה וכך יזכה לחיות את החיים המאושרים ביותר והשמחים ביותר, כל

אדם נולד עם טבע שונה מחברו ואם רצונות שונים ודעות שונות, והתפקיד של האדם בעולם הזה הוא ליישר את המידות שלו, ובאה התורה ומגלה לנו - דע לך שיש דבר אחד שאם האדם ידבק במידה הזאת, כל חייו יכולים להשתנות לטובה, והמידה הזו היא לחפש בכל דבר את הטוב שבו ולא את הרע שבו, וזו מידת עין טובה שבכל דבר הוא רואה בעין את הטוב שבדבר ההוא, ואם האדם דבק במידה הזו הוא זוכה שתמיד תשרה עליו הברכה, הוא מה שכתוב במשנה בפרקי אבות (ב, ט) איזוהי דרך טובה שידבק בה האדם? רבי אליעזר בן הורקנוס אומר עין טובה, ואיזוהי מידה רעה שיתרחק ממנה האדם רבי אליעזר בן הורקנוס אומר עין רעה.

האדם מביא על עצמו את הטוב וגם את הרע, הקב"ה מוריד שפע גדול מן השמים אבל ביד האדם יש כח לקחת את הטוב ואת הברכה ולהפוך אותה לקללה, ולכן תמיד אדם צריך לחשוב רק דברים טובים ולחפש בכל דבר את הטוב שיש בו ואת המעלה שלו ולא לחפש את הרע ואת החיסרון.

רבי יהושע בן חנניה

תלמידו השני של רבי יוחנן בן זכאי היה רבי יהושע בן חנניה, ואומרת לנו המשנה במסכת אבות (ב, יא) רבי יהושע אומר עין רעה ויצר הרע ושנאת הבריות מוציאין את האדם מן העולם,

שבביתו שהוא יושב ושוכב עליהן, אם חזר בו יטהרו, ואם עמד ברשעו עד שישרפו משתנין הבגדים שעליו, אם חזר בו יטהרו ואם עמד ברשעו עד שישרפו משתנה עורו ויצטרע ויהיה מובדל ומפורסם לבדו עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא הליצנות ולשון הרע. כלומר, דבר ראשון מזהירים אותו בזה שקירות ביתו מקבלים צרעת, אח"כ כליו, ולבסוף הוא עצמו.

לכן כמה אדם צריך להתרחק מלהרבות בדיבורים, שכשאדם מרבה בדיבור בסוף בא לידי לשון הרע לכן אמרו חכמים כל המרבה בדברים מביא חטא, ולעומת זאת אמרו חז"ל סייג לחכמה שתיקה.

אין עונשין אלא אם כן מזהירין

המדרש אומר שאין הקב"ה מביא ייסורים על האדם אלא אם כן קודם כל נותן לו סימן קודם כדי לעוררו לעשות תשובה, ואם הקב"ה נותן לאדם סימן ובכל זאת לא מתעורר בתשובה אז הקב"ה מביא עליו ייסורים.

ודבר זה אנו לומדים מפרשת השבוע, שאנו רואים בתורה שיש בצרעת של שלושה סוגים, צרעת בביתו של האדם, וצרעת בבגד, וצרעת בגופו.

ואומר המדרש אמר להם הקב"ה מה בניכם לאומות העולם, הגויים כשהם חוטאים מיד אני מביא על גופם ייסורים גדולים, אבל אתם בני ישראל בני אתם, כשאתם חוטאים אין אני

גורמים לאדם שיתקצרו חייו בעולם הזה מי שיש לו עין רעה הוא רואה בכל דבר את הרע ואת החיסרון וכל הזמן הוא בצער וממורמר, מי שיש שהולך אחרי יצר הרע אין לו מנוחה ומתקצרין חייו, ומי שיש בליבו שנאת הבריות הבריות שונאות אותו, כי כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם, הלב של האדם כמו מראה אם יאהב יאהבו אותו וכן להיפך.

יש צרעת כגופו, צרעת כבגד,

וצרעת בביתו של האדם

והתורה הקדושה אומרת לנו שיש שלושה סוגים של צרעת, צרעת בגופו, צרעת בבגד, וצרעת בביתו של האדם, פירוש העניין הוא שהתורה אומרת אם אדם רואה כתם בגופו או כתם בבגדו או כתם בקירות שבביתו, הוא היה הולך אל הכהן, ואם הכהן רואה שהכתם זהו צרעת, הכהן אומר לו טמא, ואותו אדם יושב מחוץ למחנה שבעת ימים ואסור להיות ולעמוד ליד אותו אדם שיש לו נגע צרעת.

הצרעת אינה ממנהגו של עולם

הרמב"ם כותב וז"ל (פט"ז מהל" טומאת צרעת ה"י) הצרעת אינו ממנהגו של עולם אלא אות ופלא היה בישראל כדי להזהירן מלשון הרע, שהמספר בלשון הרע משתנות קירות ביתו, אם חזר בו יטהר הבית, אם עמד ברשעו עד שהותץ הבית משתנין כלי העור

ולכאורה מדוע הקב"ה מבשר את עם ישראל שמתו שיגיעו לארץ ישראל הקב"ה יביא נגע צרעת בבתים? אלא אומר המדרש (הובא ברש"י יד, לד) אמר הקב"ה - לעתיד לבוא לאחר הגלות כשתבואו לארץ ישראל, תמצאו צרעת בבתים על הקירות על העצים ועל האבנים ותצטרכו להחריב את הבית ולהוציא את האבנים והעצים והעפר ולשרוף את הכל, לפי שהגויים הטמינו אוצרות של זהב בקירות הבתים כדי שבני ישראל לא ימצאו ולא יקחו את האוצרות לכן הטמינו אותם בתוך הקירות, אבל מה עשה הקב"ה מיד כשבני ישראל באים לארץ ישראל הביא נגע צרעת על הקירות של הבית, ואז הכהן מצווה להחריב את הבית, וכך בני ישראל ימצאו את כל האוצרות שהגויים החביאו.

המצווה משפיעה גם על

המקום שנעשתה בו המצווה

ועוד טעם אומרים רבותינו ז"ל, שכשיהודי עושה מצוה המצווה שקיים לא רק מביאה לו ברכה אלא משפיעה גם על המקום שנעשתה בו המצווה, ומביאה למקום שבו קיימו את המצווה קדושה וברכה, וכך בכל מעשה ומעשה שיהודי עושה אז הוא משפיע לא רק על עצמו אלא גם על המקום, לכן אמרו חז"ל (ברכות דף ו ע"ב) כל הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו, שכל תפילה שהתפלל הוסיפה עוד קדושה

מלקה בגופכם תחילה אלא בבתים מלקה תחילה, ואם לא עושים תשובה אני מביא על גופכם ייסורים וכמו שכתוב (יחזקאל יח, לב) "כי לא אחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחייה". ולכן אם יהודי רואה שהגיע אליו איזה צער או הפסד ממון, צריך לדעת שזה לא סתם אין צער שמגיע סתם אין ייסורים שמגיעים סתם אין הפסד שמגיע סתם, לכל דבר יש סיבה ולכן אם רואה איזה הפסד אז יתבונן ויבין מיד שהקב"ה נותן לו סימן לעוררו לעשות תשובה כי הם לא באו בחינם.

ונתתי נגע צרעת

בבית ארץ אחוזתכם

ואמרת לנו התורה בהמשך הפרשה "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחזקה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם, ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית, וציווה הכהן ופינו את הבית וכו' וציווה הכהן וחילצו את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו אל מחוץ לעיר וכו', ולקחו אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים ועפר אחר יקח וטח את הבית, ואם ישוב הנגע ופרח בבית וכו' ובא הכהן וכו' ונתן את הבית את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית והוציא מחוץ לעיר אל מקום טמא". (ויקרא יד, לג והלאה)

הקירות של בית החולים

ספוגים בחיידקים

אומר ר' אליהו לופיאן בעל הלב אליהו (הו"ד בספר ר' אלה עמ' 442) משל לחולה שניכנס לבית חולים וכשיצא מבית החולים נידבק בעשרה מחלות וחקרו ובדקו ומצאו שכל הקירות של בית החולים ספוגים בחיידקים וכל מי שניכנס לבית החולים נידבק בעוד כמה מחלות לכן מה עשו החריבו והרסו את בית החולים ובנו הכל מחדש, כך עשה הקב"ה כי כל הבריאה נידבק בה הטומאה של דור המבול.

למקום וככל שהתווספה באותו מקום קדושה התפילה שלו עולה יותר בקלות לשמים, וכן מסופר שכשנכנס הצדיק בבא סאלי לבית הכנסת של אור החיים הקדוש, שנים רבות לאחר שכבר נפטר הצדיק אמר אני מריח ריח של גן עדן.

גם עבירה משפיעה עלה מקום

וכן חס ושלום להיפך שאדם עובר עבירה לא רק שהוא משפיע על עצמו רע, אלא גם על המקום שבו ניכשל בעבירה הוא מוריד רע וקללה. ולכן אמרה התורה שבני ישראל אחרי הגלות יבואו לארץ ישראל וימצאו שם בתים של הגויים, אבל הבתים האלו יש בהם טומאה גדולה ביותר כי בבתים האלו הגויים עבדו עבודה זרה ועשו שם עבירות חמורות ביותר, והטומאה שלהם השפיעה טומאה על הבתים על הקירות על העצים והאבנים, אבל עם ישראל הם קדושים וטהורים והקב"ה חשש שמא הטומאה של הגויים שנספגה בבתים שלהם תשפיע על בני ישראל, לכן מה מיד כשבני ישראל נכנסו לארץ ישראל הביא הקב"ה נגע צרעת על הקירות ועל הבתים, כדי שיצטרכו לשבור את כל הקירות ויחריבו הכל ויבנו הכל מחדש, ולא תישאר יותר מהטומאה של הגויים ותסתלק.

אזכרה לרבנית הצדקת מרת מרגלית טולידאנו ע"ה

לשמוע, וגידלה אותנו בקדושה ובטהרה כמו שראתה אצל אביה הקדוש בבא מאיר, ואנו כל הזמן נזכרים איך הייתה מתנהגת בכל דבר, ושהיינו שואלים למה את נוהגת כך הייתה מיד משיבה כך ראיתי אצל מור אבי הקדוש, וכל מיני הנהגות מיוחדות שהייתה נוהגת שכשגדלנו ראינו שהכל כתוב בדברי רבותינו בספרים הקדושים.

אנו נזכרים עוד שהיינו ילדים קטנים כשהיה מגיע יום הכיפורים, הייתה מעירה אותנו באשמורת הבוקר של יום הכיפורים והייתה יושבת וקוראת את כל ספר התהילים מילה במילה, ועד תפילת שחרית של יום הכיפורים הייתה מסיימת את כל ספר התהילים. כל החיים הדריכה אותנו בעבודת השם, עוד כשהיינו ילדים קטנים היא עודדה אותנו ללמוד תורה תמיד, ולגדול בתורה ולזכות את הרבים, והיא עודדה אותנו למסור שיעורי תורה.

היא הייתה גדולה מאוד במעשים ובצדקות, והברכות שלה אף פעם לא היו הולכים ריקם, שהיו באים יהודים כדי להתברך ממנה ידעו שהברכות שלה עושות רושם גדול בשמים.

אמא ע"ה עשתה מסירות נפש, מסרה את עצמה על תורה, על חסדים, בלי

בג' באייר יחול יום ההילולא של אמרי הרבנית הצדקת מרת מרגלית בת שמחה ע"ה, יהי רצון שבגן עדן תהא מנוחתה ותהיה נשמתה צרורה בצרור החיים.

מון רבי יעקב אבוחצירא זצוק"ל כותב בספרו דורש טוב על הפסוק שאמר שלמה המלך (משלי לא, י) "אשת חיל מי ימצא", - דע לך שכשם שצריך להספיד צדיק כך צריך להספיד צדקת, כמו שאברהם אבינו בא להספיד את שרה אמנו, כמ"ש "ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכותה". (בראשית כג, ב) והשנה ימלאו שבע שנים לפטירתה לגנזי מרומים, גם שחלפו כבר שבע שנים מיום פטירתה של אמא הצדקת אבל אמרו בגמרא (ברכות דף יח ע"ב) "צדיקים במיתתם קרויים חיים", הגמרא בתענית (דף ה ע"ב) אומרת יעקב אבינו לא מת ושואלת הגמרא הרי קברו את יעקב אבינו ואין אפשר לומר שלא מת? אלא אומרת הגמרא מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, כשאנו מסתכלים על כל המעשים הטובים שאמא החדירה בנו, היא עדיין קיימת וזהו סימן שהיא עדיין בחיים, עוד כשהיינו ילדים קטנים אמא מסרה את נפשה רק כדי שלא נראה מה שלא צריך לראות ולא נשמע מה שלא צריך

שיעור ובלי גבול. יראת שמים, צניעות, מכל הבחינות. מקטנות זכתה ליראת שמים אמיתית ופנימית, נולדה בקדושה ונשארה בקדושה תמיד.

אמא כל חייה הייתה מדברת על הסבא שלה הק' בבא סאלי, ועל מור אביה הק' מוז"ק בבא מאיר זיע"א, וכשהייתה מדברת עליהם בהתפעלות גדולה מאוד, וודאי עשה לה נחת רוח גדול שזכתה להיקבר ליד מור אביה הק' בבא מאיר וליד אחיה הק' בבא אלעזר זצוק"ל.

בכל יום הייתה מדליקה נרות לכבוד הצדיקים, ומתפללת על כלל ישראל, ועושה הרבה מאוד תעניות דיבור, וספר התהילים לא זז מידה, וכשהייתה צריכה ישועה באיזה דבר לא הייתה עוזבת את ספר התהילים עד שמתבשרת שבאה הישועה.

הברכות שלה והתפילות שלה היו עושים רושם בשמים, וכשהיינו צריכים ישועה והיינו שומעים הבטחה מפיה כבר לא היינו דואגים, כי היינו בטוחים שמה שהוציאה מהפה וודאי יתקיים.

תמיד כשהיו באים אצלה לקבל ברכה, הייתה אומרת תקבלו על עצמכם להכניס את השבת חצי שעה קודם הזמן ותראו ישועות גדולות, והיו רואים ישועות.

אמא הצדקת ע"ה מסרה את נפשה כדי להחדיר בנו יראת שמים טהורה, והייתה דואגת לכל מחסורנו רק כדי

שנוכל לשבת ללמוד תורה בלי שום הפרעה, אני זוכר כשהייתי בחור בישיבה ואמא הייתה טורחת לבוא ולהביא לי אוכל ביתי, ואמרת לי - אמא, אל תטרחי זו טרחה גדולה לבוא עד הישיבה ולהביא לי אוכל, היא הייתה אומרת - כדי שיהיה לכם כח ללמוד תורה ביישוב הדעת, וכשהיינו כבר גדולים והיינו קמים בשעה מוקדמת בבוקר לנסוע לישיבה, היא הייתה קמה אתנו מוקדם בבוקר ומלווה אותנו, וכל הדרך אומרת תלמד טוב, תתפלל טוב, זה היה הרצון שלה כל החיים, שתהיו עמלים בתורה כל הזמן.

אמא הצדקת ע"ה הסתלקה מן העולם בימי ספירת העומר, בימים של הכנה לקראת קבלת התורה, כי כל ימיה הייתה קשורה לתורה הק', לכן זכתה להסתלק מן העולם דווקא בימים האלו שהם הכנה לקראת חג מתן תורה.

הגמרא אומרת בזכות נשים צדקניות יצאו אבותינו מארץ מצרים, ואומר המדרש כשם שהגאולה של בני ישראל הראשונה הייתה בזכות נשים צדקניות, כך גם הגאולה האחרונה תהיה בזכות נשים צדקניות.

מור זקננו הקדוש בבא מאיר זצוק"ל סיפר, שכשהאימא שלנו נולדה הוא קיבל הארה מאוד גדולה בלימוד התורה, ולכן קרא לה מרגלית על שם מה שכתוב בגמרא מרגליתא דרבי

מה לכתוב על הדיסק? אמרתי לו תכתוב להצלחתך, אמר לי הרב יש לי בקשה אני רוצה לכתוב שהדיסקים לרפואת הרבנית האמא של הרב, אמרתי לו - טוב, אחרי שהדיסקים יצאו כשבאתי לאמא סיפרתי לה שדניאל כן הוציא אלף דיסקים חדשים לרפואתה והיא מאוד שמחה, אמרה לי - יש לו ילדים? אמרתי לה - לא, עדיין לא, והיא בירכה ואמרה שבקרוב יזכה לבנים בזכות המצווה שעשה, ואחרי שבועיים בא דניאל ואמר לי הרב אשתי בהריון.

כשאחת מבנותיה של הרבנית הייתה בתקופת השידוכים הייתה הרבנית מעתירה בתפילות עבורה. והלכה לשם כך להתפלל על קבר אביה בבא מאיר זצוק"ל, ובאותו יום חלמה הרבנית חלום בו ראתה את אביה יושב ולומד, ניגשה אליו הרבנית וביקשה ממנו שיברך את בתה בזיווג הגון, ענה לה אביה בחלום "הביטי מה בידי, ספרו של הבן איש חי, כל יום אני יושב ולומד בו", כשהתעוררה הרבנית הייתה בצער, ביקשתי מאבי שיברך את ביתי והוא לא בירך אותה וסיפרה את דבריו, ושכחה מהחלום. באותו שבוע הייתה הצעת שידוך לבתה של הרבנית, הבת התארסה ונקבע תאריך לחתונה: י"ג באלול, אחד הנוכחים פלט: זהו תאריך הפטירה של הבן איש חי! כשמעיה זאת הרבנית נדהמה ונזכרה בחלום

מאיר, שלרבי מאיר הייתה אבן יקרה שהייתה מאירה לו. ואמא הצדקת זכתה להיפטר במיתת נשיקה ביום שבת קודש, כמו שכתוב בזוהר הקדוש שאשרי מי שזוכה להיפטר ביום שבת, כי הפטירה ביום שבת היא לא ע"י מלאך המוות אלא במיתת נשיקה, ובשבת בבוקר עשתה נטילת ידיים וביקשה שיעשו לה קידוש ועשו לה קידוש וטעמה מהקידוש, ואחר כך ביקשה לברך על בשמים והביאו לה בשמים ובירכה על הבשמים, ומיד יצאה נשמתה בטהרה. כל ימיה עסקה בחסד, ודאגה בעיקר לאלמנות ויתומים, וגם כשהייתה חולה מאוד הייתה שולחת צדקה לאלמנות ויתומים.

לפני כמה שנים, אחד האנשים היקרים בשיעור שיש לו הרבה מאוד זכויות שהוא עושה זיכוי הרבים גדול בהפצת הדיסקים, הסיע אותי לשיעור הקבוע שמתקיים בכל יום שני בגבעת זאב, ולפני השיעור עברנו דרך הבית של ההורים שלי ונכנסנו לבית, ואמא שאלה אותי במה הוא צריך ברכה, אמרתי לה הוא מחכה הרבה זמן להתחתן, ומיד היא בירכה אותנו שבקרוב ימצא כלה ויתחתן, ובאמת אחרי שבועיים הוא הכיר את אשתו וב"ה התחתן, והיה מצפה כל הזמן לזכות בזש"ק, והוא כל הזמן היה אוסף כסף כדי להפיץ דיסקים של השיעור תורה לזיכוי הרבים, ושאל אותי הרב

שחלמה, עכשיו אני מבינה את המסר
והברכה של אבי!

סיפר לי שבוע שעבר יהודי אחד
שבמשך חמש שנים הוא לא זכה
להיפקד בזרע של קיימא, והוא ואשתו
באו לרבנית הצדקת ע"ה, והרבנית
אמרה להם שיקבלו על עצמם לקבל
את השבת חצי שעה לפני זמן הדלקת
נרות, והיא הבטיחה להם כי ברגע
שיקפידו על הנהגה זו מיד יפקדו, וכך
באמת היה שאחרי זמן קצר האישה
נפקדה ונולד להם בן.

ועיקר המטרה שמספידים את
הצדיקים היא ע"פ מה שאומר שלמה
המלך בספר קהלת "והחי יתן אל ליבו",
כדי שהחיים ייזכרו ויתעוררו לשים לב
ססוף האדם למות, ויזכור שהאדם מן
עפר אתה ואל עפר תשוב, יצר הרע
משכיח מן האדם את יום המוות יצר
הרע משכיח מן האדם את עיקר
המטרה שאליה הוא ירד לעולם הזה.

יהי רצון שזכותה תעמוד לכל הקהל
הקדוש, שנזכה שהקב"ה יבטל מעלינו
כל גזירות קשות ורעות, ושהקב"ה
יגזור עלינו גזירות טובות, ושהקב"ה
ימלא כל משאלות ליבנו לטובה,
ושהקב"ה יפתח לכל הקהל הקדוש
שערי אורה, שערי ברכה, שערי
הצלחה, שערי בריאות, שערי פרנסה
טובה, ונזכה בעז"ה לגאולה שלימה
בקרוב בעגלא ובזמן קריב. אמן.

